

Βρυξέλλες, 30 Μαΐου 2000

Ο πρόεδρος Prodi προωθεί τη Λευκή Βίβλο για τη Διακυβέρνηση

Σύμφωνα με τη δέσμευση του προέδρου Prodi ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή θα προετοιμάσει, μέχρι το θέρος 2001, τη "Λευκή Βίβλο για τη Διακυβέρνηση". Στόχος της Επιτροπής είναι να μπορέσει να ανταποκριθεί καλύτερα στις προσδοκίες της κοινής γνώμης, να επανεξετάσει μεθόδους παρεμβάσεις που έχουν πέσει σε αχρηστία, αρχίζοντας μάλιστα από εκείνες που αφορούν την Επιτροπή. Η Λευκή Βίβλος θα πρέπει να εξετάσει τις νέες μορφές διακυβέρνησης και να προωθήσει προτάσεις χωρίς κανένα ενδοιασμό. Δύο είναι οι κύριοι άξονες προβληματισμού: η αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της Ένωσης, και η επίτευξη καλύτερης συνοχής των κοινοτικών πολιτικών.

Η εκπόνηση της Λευκής Βίβλου για τη διακυβέρνηση είναι η απόκριση στη δέσμευση που ανέλαβε ο πρόεδρος Prodi στο πλαίσιο των ευρέων προσανατολισμών της Επιτροπής για την περίοδο 2000-2005, που υποβλήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 15 Φεβρουαρίου. Ανταποκρίνεται στην ιδέα που εκφράστηκε επανειλημμένα από τον Romano Prodi, ότι η ευρωπαϊκή οικοδόμηση έχει πάνω απ' όλα πολιτικό χαρακτήρα.

Περί τίνος πρόκειται; Μια διαπίστωση και μια απαίτηση.

Κατ' αρχάς, η διαπίστωση: το χάσμα δημιουργείται μεταξύ αφενός μιας κοινωνίας που εξελίσσεται ραγδαία και αφετέρου πρακτικών διακυβέρνησης και διοίκησης που παραμένουν, από πολλές απόψεις, παραδοσιακές.

Η κοινωνία μεταμορφώνεται: το γενικό επίπεδο των αρμοδιοτήτων αυξάνεται, οι δικτυωμένες υπηρεσίες επικοινωνίας προσφέρουν σχεδόν άπειρες δυνατότητες αξιοποίησης των γνώσεων, η όλο και μεγαλύτερη συμμετοχή γυναικών στην κοινωνική και οικονομική ζωή μεταλλάσσει την αντίληψη των κοινωνικών θεμάτων, η συνειδητοποίηση των κινδύνων που ελλοχεύουν για την υγεία του συνόλου και το περιβάλλον γίνεται εντονότερη. Μπροστά στις εξελίξεις αυτές που ζητούν την ενίσχυση της δημοκρατικής ζωής, οι δημόσιες αποφάσεις φαίνονται στους πολίτες όλο και πιο συχνά σύνθετες, αδιαφανείς, αντιφατικές, αυθαίρετες, απομακρυσμένες από τις καθημερινές τους ανησυχίες.

Η Ευρώπη, ευρισκόμενη φυσικά μακριά από τους πολίτες, είναι πολύ περισσότερο από τις κρατικές, τις περιφερειακές ή τις δημοτικές αρχές, θύμα αυτής της διάστασης. Η απόκριση σ' αυτή την πρόκληση αποτελεί κατά συνέπεια δημοκρατική απαίτηση.

Με τη Λευκή Βίβλο η Επιτροπή επιθυμεί να εξετάσει τις προσδοκίες των πολιτών και να καταγράψει την κατάσταση των νέων μορφών διακυβέρνησης στα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Η πρωτοβουλία του προέδρου Prodi δεν είναι πάντως μεμονωμένη. Παρόμοιοι προβληματισμοί και διοικητικές μεταρρυθμίσεις έχουν ξεκινήσει και σε πολλά κράτη μέλη, ενώ το θέμα αφορά προφανώς και τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά όργανα.

Οι νέες μορφές διακυβέρνησης: αποκέντρωση και εκσυγχρονισμός

Η Λευκή Βίβλος θα στραφεί γύρω από δύο κύριους άξονες:

- Αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων εντός της Ένωσης. Η Ευρώπη, και ακόμα περισσότερο η διευρυμένη Ευρώπη, δε μπορεί να αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης που ασκείται στις Βρυξέλλες. Τα κράτη, οι περιφέρειες και οι δήμοι πρέπει να λάβουν μεγαλύτερο μέρος στην εκτέλεση των ευρωπαϊκών καθηκόντων. Πρέπει να οργανωθούν σε δίκτυο τα διάφορα επίπεδα παρέμβασης, να οριστούν οι αρμοδιότητες και οι έλεγχοι, να ενθαρρυνθεί η μεγαλύτερη συμμετοχή πολιτών.
- Εκσυγχρονισμός και ανάκτηση της συνοχής της κοινοτικής παρέμβασης. Πρέπει να εξεταστεί η διεξαγωγή των κοινοτικών πολιτικών, που συχνά συνίστανται σε διαδοχικές συσσωρεύσεις, και να αναλυθούν σαφώς οι αλληλοεξαρτήσεις.

Η μέθοδος της Λευκής Βίβλου: ευελιξία και διαλογικότητα

Μια ομάδα επιτρόπων υπό την αιγίδα του Προέδρου Prodi θα χαράξει τον πολιτικό προσανατολισμό της Λευκής Βίβλου. Στο έργο της θα επικουρηθεί από την επιτροπή καθοδήγησης που θα εξασφαλίσει το Ιδιαίτερο Γραφείο του προέδρου και η Γενική Γραμματεία.

Θα συσταθεί μια διυπηρεσιακή ομάδα εργασίας αποτελούμενη από τους αρμόδιους υπάλληλους των κυριότερων γενικών διευθύνσεων.

Η μέθοδος εργασίας θα κάνει ευρεία χρήση του διαλόγου με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Ειδικότερα, θα εισακουστούν οι χρήστες των κοινών πολιτικών κατά την προετοιμασία του Λευκού Βιβλίου.

Τη σύνταξη της Λευκής Βίβλου θα αναλάβει ομάδα περιορισμένης έκτασης, υπό τη διεύθυνση του κ. Jérôme Véron και προσηρητημένη στη Γενική Γραμματεία.